

nes Eiendom. Nei, den Betragtning kan ikke holde Stik. Efter min Mening er Tjenden ikke Andet end enhver anden Skat, der er lagt paa Befolkningen af Staten (Tscherning: Det er en Gammelstat!). Jeg kan ikke være enig med den ærede Rigsdagsmand i, at det er en Gammelstat. Det er den ikke, den er en Skat, der kan afløses som enhver anden Skat og hviler ikke paa Eiendommene som en Gammelstat, der vedblivende skal hvile paa dem, og afløses med fuld Erstatning, som den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (Ansfjær) omtalte, men dog ikke med fuld Erstatning i den Forstand, som han tog det. Jeg skal i denne Henseende tillade mig at henvise til, at Regjeringen i 1849 har forelagt en fuldstændig Plan ogsaa over dette Spørgsmaal for en nedsat Landbokommission, og da Afsløsning der er foreslaaet, vil Enhver, der vil gjøre sig bekendt hermed, kunne see, at Regjeringen ikke hylder den af mig modsagte Anskuelse. Efter den Tid, der allerede er forløben, troer jeg ikke at burde opholde mig videre ved denne Sag.

Formanden: Rigsdagsmanden for Ribe Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Ansfjær: Jeg skal ikke indlade mig i en Diskussion med det ærede Medlem om Spørgsmaalet angaaende tiendefrit Hartkorn. Jeg troer, at den Dpfattelse, han har gjort gjældende, ikke kan forsvares; den slaaer Historien ihjel. Derimod skal jeg ikke indlade at gjøre nogle Bemærkninger til hans Dpfattelse af Tjenden som en Skat paa den Enkelte. Denne Dpfattelse er fuldstændig falsk. Saalenge Tjenden er saaledes fastsat, at den, der kjøber en Eiendom, kan ved sit Kjøb bringe den i Afslag i den Priis, han giver for Eiendommen — og det vil enhver fornuftig Kjøber gjøre — er den ikke en personlig Skat, men en Prioritet i Eiendommen.

Hasselbalch: Jeg skal ikke opholde det ærede Thing ret længe. Det sidst reiste Spørgsmaal skal jeg ikke forfølge; jeg troer, at den sidste ærede Taler har Ret med Hensyn dertil. Heller ikke skal jeg i mindste Maade gaae ind

paa det store og brændende Spørgsmaal, der er reist, om Kirken eller Staten har Eiendomsret til det Gods, der nu bruges til Geistligedens Lønning; men jeg vil dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at naar den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) har stillet dette Spørgsmaal, som det forekommer mig, saameget paa Spidsen, saa ligger vistnok Skylden dertil i, at den samme ærede Rigsdagsmand ikke ganske klart har opfattet den høitærede Kultusministers Ytringer derom. Enten er dette Tilfældet, eller ogsaa har jeg muligt opfattet ham feilagtig; men jeg troer ikke, at den høitærede Minister sagde, at han ikke vilde kunne beholde sin Plads, hvis Loven ikke udkom med denne særegne Fond; hvormod jeg troer, at den høitærede Minister sagde, at han meget godt kunde hjælpe sig, om han slet ikke fik Loven, thi saa blev det, som det er — og imellem disse to Ting er der en stor Forskjel. Naar den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) ikke vilde tage Lovforslaget, som det foreligger med den omhandlede Fond, saa var, efter min Dpfattelse, den væsentligste Grund dertil, at han meente, at naar vi først fik denne særegne Fond, vilde der fra Ministerens Side i Tiden blive arbeidet hen til, at Fonden heelt og holdent gik over til en anden Bestyrelse, nemlig under Kirkens. Men det forekommer mig heller ikke, at den høitærede Minister har sagt dette. Der blev af ham kun sagt, at den særegne Fond fremdeles skulde staae paa Finansloven, og at kun den specielle Fordeling maaskee i Tiden kunde gaae over under Kirkens Forvaltning — men at den lovgivende Magt fremdeles vilde beholde fuld — jeg troer den høitærede Minister udtrykte sig — kontrollevende Myndighed derover. Forøvrigt skulde jeg ikke have omtalt dette Spørgsmaal saameget, naar det ikke stod i nær Berørelse med et af det Par Punkter, som jeg ønskede at omtale. Jeg kan være ganske enig med de ærede Medlemmer, der finde, at det i sig selv er naturligt og rigtigt, at Staten har Eiendomsret til disse Midler; men jeg kan ikke være enig med dem deri, at forbi man ikke kan faae dette Spørgsmaal afgjort nu, skal man stybe Reformen fra sig. Der forekommer mig ikke at være Anled-